

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการยกย่องเชิดชูเกียรติ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล
และสารวัตรกำนัน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่
อันเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ทางราชการและประชาชน

พ.ศ. ๒๕๕๐

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่
ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานตามภารกิจอำนาจหน้าที่
ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จนเกิดประโยชน์อย่างมากแก่ทางราชการและประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยกย่องเชิดชูเกียรติ กำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือช่วยเหลือ
เจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ทางราชการและประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้
ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“อำเภอ” ให้ความหมายรวมถึง กิ่งอำเภอ

“นายอำเภอ” ให้ความหมายรวมถึง ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการยกย่องเชิดชูเกียรติ
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือ
ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ทางราชการและประชาชน

“ทายาท” หมายความว่า บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้มีสิทธิ

ข้อ ๕ ผู้มีสิทธิได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ซึ่งปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่หรือช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๕.๑ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ด้วยความเสี่ยงภัย หรือความเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต หรือปฏิบัติงานพิเศษที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการ ด้วยความเสียสละ กล้าหาญ ท้มเท จนเกิด ประโยชน์แก่หมู่บ้าน ตำบล ชุมชน สังคมส่วนรวม หรือประเทศชาติบ้านเมืองได้ผลเป็นอย่างมาก

๕.๒ ปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความมั่นคง การรักษาความสงบเรียบร้อย การอำนวย ความเป็นธรรม การป้องกันบรรเทาแก้ไขภัยอันเป็นสาธารณะ การบำบัดทุกข์ บำรุงสุข การป้องกัน แก้ไขปัญหา หรือการให้ความช่วยเหลือประชาชน รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะ ปกครองท้องที่ หรือกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานตามภารกิจอำนาจหน้าที่ของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กำหนดให้ทำ มีผลการปฏิบัติเป็นที่ประจักษ์ จนเกิดประโยชน์ หรือบังเกิดผลดี หรือเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือประชาชน โดยส่วนรวมเป็นอย่างมาก

๕.๓ ปฏิบัติหน้าที่ในการแจ้งเตือนให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าถึงภัยพิบัติ ภัยอันตราย หรือสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น สามารถเตรียมการป้องกัน บรรเทา แก้ไขปัญหา ลดความสูญเสีย ทำให้ประชาชนรอดพ้นปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพได้ผลเป็นอย่างมาก

๕.๔ ปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือทางราชการ หรือปฏิบัติงานของชาติตามที่ได้รับ มอบหมายจากทางราชการ หรือช่วยเหลือบุคคลอื่นตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด หรือปฏิบัติงานตาม หน้าที่เพื่อมนุษยธรรมซึ่งพลเมืองดีพึงปฏิบัติ ในเมื่อการปฏิบัตินั้น ไม่ขัดกับคำสั่งโดยชอบของ เจ้าพนักงานได้ผลดีเป็นอย่างมาก

ข้อ ๖ ผู้มีสิทธิได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ จะต้องเป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่เป็นผู้ที่อยู่ ระหว่างการสอบสวนว่ากระทำความผิดวินัย หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือถูกลงโทษทางวินัย ไม่มีพฤติกรรม เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือมีพฤติกรรมที่จะหาผลประโยชน์โดยการกระทำทุจริต หรือพฤติกรรมผิดกฎหมาย

ข้อ ๗ ให้นายอำเภอท้องที่เป็นผู้พิจารณาและรายงานความประพฤติและผลการปฏิบัติหน้าที่ หรือการช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ทางราชการและ ประชาชนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้วยความละเอียดรอบคอบ เสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับรองว่าเป็น ผู้มีความประพฤติเหมาะสม และมีผลการปฏิบัติหน้าที่ หรือช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่

ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ตามข้อ ๕ และข้อ ๖ สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติตามระเบียบนี้เป็นอย่างมาก ส่งให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา

ข้อ ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการพิจารณาการยกย่องเชิดชูเกียรติ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ทางราชการและประชาชน (คยชก.) ประกอบด้วย อธิบดีกรมการปกครอง เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ กองบริหารการทะเบียน ผู้อำนวยการกองทะเบียนราษฎรและนิติการ ผู้อำนวยการสำนักกิจการ ความมั่นคงภายใน ผู้อำนวยการกองคลัง เลขานุการกรมการปกครอง และนายกสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการ และเลขานุการ ผู้อำนวยการส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น เป็น กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๙.๑ พิจารณากำหนดแนวทาง และวิธีปฏิบัติในการยกย่องเชิดชูเกียรติ

๙.๒ พิจารณากรณีหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นว่าบุคคลใดจะพึงมีสิทธิสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

๙.๓ พิจารณาก่อนการเสนอผู้สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

๙.๔ ดำเนินการอื่นใดที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ให้ประธานกรรมการ เสนอรายงานผลการพิจารณาผู้สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อประกาศผลการยกย่องเชิดชูเกียรติ

ข้อ ๑๐ ผู้ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติตามระเบียบนี้ มีสิทธิได้รับและประดับเครื่องหมาย ยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นเข็มเครื่องหมาย มีลักษณะนูน ทำด้วยโลหะสีทอง ขนาดกว้างและยาว ๒.๘ เซนติเมตร มีรัศมีลักษณะเป็นรูป ๑๒ แฉก เสาร่องสีทอง ตรงกลางมีสัญลักษณ์รูปราชสีห์ทำด้วยทองคำ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร อยู่ตรงกลางเข็ม พื้นรอบตัวราชสีห์เป็นสีดำ ขอบเป็นโลหะ สีทอง ใช้ประดับเหนือกระเป๋าสีเสื้อด้านขวาของเครื่องแบบ หรือปกเสื้อด้านขวาของเครื่องแต่งกายสากล

รูปแบบ และความหมายของเข็มเครื่องหมายยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทย กำหนดตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๑ ผู้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ จะได้รับประกาศการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นหลักฐานประกอบกำกับเข็มเครื่องหมายยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อเป็นเกียรติยศและแสดงถึงคุณงามความดีที่ได้กระทำไปเป็นอย่างมาก

กรณีผู้มีสิทธิได้รับเข็มเครื่องหมายยกย่องเชิดชูเกียรติที่เสียชีวิตก่อน หรือระหว่างการพิจารณา ให้ได้รับเข็มเครื่องหมายยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้ทายาทหรือผู้แทนเป็นผู้รับแทน

ประกาศการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นไปตามรูปแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดทำระเบียบนี้

ข้อ ๑๒ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยชี้ขาด และพิจารณาดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐

อารีย์ วงศ์อารยะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รูปแบบของเข็มเครื่องหมายยกย่องเชิดชูเกียรติ

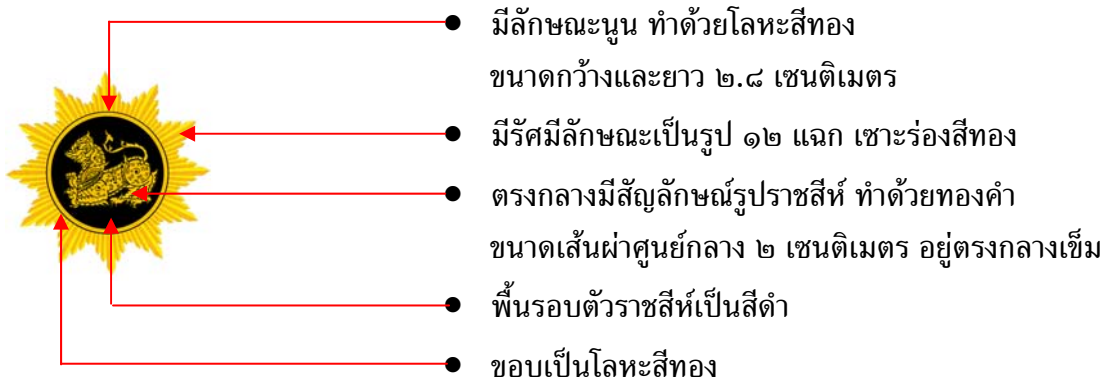
ทำโดยพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ว่าด้วยการยกย่องเชิดชูเกียรติ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน

ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่

อันเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ทางราชการและประชาชน

พ.ศ. ๒๕๕๐

ความหมายของเครื่องหมายยกย่องเชิดชูเกียรติ

ทำระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยกย่องเชิดชูเกียรติ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน

ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่

อันเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ทางราชการและประชาชน

พ.ศ. ๒๕๕๐

๑. รัศมี หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง ความมีคุณค่า คุณงามความดีที่แผ่ไพศาลไปทั่วทุกทิศ

๒. ลักษณะเป็นรูป ๑๒ แฉก หมายถึง สัญลักษณ์ที่สื่อถึงอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ตามที่ระบุไว้ในหมวด ๓ และหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วย

๒.๑ การบำบัดทุกข์ บำรุงสุข อันเป็นภารกิจของกระทรวงมหาดไทย

๒.๒ การดูแลป้องกันทุกข์ภัยให้ราษฎร

๒.๓ การรักษาความสงบเรียบร้อย

๒.๔ การรักษาความมั่นคงภายใน และการข่าว

๒.๕ การประชุมชี้แจงข้อราชการให้ราษฎรทราบ

๒.๖ การรายงานเหตุผิดปกติหรือบุคคลต้องสงสัยในพื้นที่

๒.๗ การอำนวยความสะดวก การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท

๒.๘ การทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน

๒.๙ การคุ้มครองป้องกันมิให้มีการบุกรุกทำลายแหล่งน้ำ ที่สาธารณะ ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพย์สินอันเป็นสมบัติของทางราชการ

๒.๑๐ การป้องกันโรคภัยไข้เจ็บและส่งเสริมสุขภาพอนามัย

๒.๑๑ การประสานพลังแผ่นดิน

๒.๑๒ การปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของทางราชการ รัฐบาล และหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กระทรวง ทบวง กรมมอบหมาย

๓. ราชสีห์ หมายถึง กระทรวงมหาดไทย

๔. สีทอง หมายถึง ความผ่องอำไพ หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ซึ่งเป็นผู้สร้างสรรค์ให้แผ่นดินไทยเป็นแผ่นดินทอง เป็นสีเดียวกับราชสีห์ที่ประดับบนเข็มเครื่องหมายวิทยฐานะ ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมหลักสูตรนายอำเภอของวิทยาลัยการปกครอง ซึ่งเป็นนักปกครองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนที่สุด

๕. สีดำ หมายถึง ความเป็นอมตะ เป็นสีที่เกิดจากการนำมาสีทุกสีมาผสมกัน ที่ไม่มีสีอื่นมาบดบังได้ หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ผู้ปฏิบัติงาน กระทำคุณงามความดี ที่ทำงานด้วยความเสียสละ กล้าหาญ ทุ่่มเท เกิดประโยชน์แก่สังคม และชาติบ้านเมือง

รูปแบบประกาศการยกย่องเชิดชูเกียรติ
ทำระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการยกย่องเชิดชูเกียรติ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน
ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่
อันเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ทางราชการและประชาชน

พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

.....

เป็นผู้ได้ทำคุณงามความดี ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือช่วยเหลือเจ้าพนักงาน
ในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ทางราชการและประชาชน

กระทรวงมหาดไทย

จึงประกาศให้เป็นผู้สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ
และยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีงาม

ขออำนาจพรให้มีความเจริญรุ่งเรือง สุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสืบไป

ให้ไว้ ณ วันที่

พุทธศักราช

อธิบดีกรมการปกครอง

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย